

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy ☒ Materiál legislatívnej povahy ☐ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:	
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	Apríl 2024
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	Máj 2024

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i> Novelou zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon“) boli s účinnosťou od 1. júla 2018 sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie a výšky peňažného príspevku na opatrovanie vyňaté z nastavenia ich valorizácie v závislosti od valorizácie súm životného minima a ustanovili sa ich výšky pevnou sumou s možnosťou vždy k 1. júlu ich upraviť nariadením vlády Slovenskej republiky. Účelom tejto zmeny bolo umožniť výraznejšie upraviť uvedené výšky s cieľom eliminovať pokles ich reálnej hodnoty v čase z dôvodu pôsobenia inflácie. Ak by dochádzalo k znižovaniu reálnej hodnoty sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a reálnej hodnoty výšky peňažného príspevku na opatrovanie, znižovala by sa motivácia fyzických osôb poskytovať osobnú asistenciu a opatrovanie, čo by mohlo mať negatívny sociálny vplyv na fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Keďže sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie a výšky peňažného príspevku na opatrovanie nie sú predmetom automatického valorizačného mechanizmu, boli od uvedenej legislatívnej zmeny opakovane v rokoch 2019 až 2023 nariadeniami vlády Slovenskej republiky ich výšky zvyšované v nadväznosti na úpravu minimálnej mzdy pre dané roky. Aj v roku 2024 sa výška peňažného príspevku na opatrovanie, v prípade ak je opatrovaná jedna fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím opatrovateľom v produktívnom veku (t. j. nepoberá žiadnu zo zákonom ustanovených dôchodkových dávok), navrhuje zvýšiť na sumu čistej minimálnej mzdy pre rok 2024 a sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie sa navrhuje zvýšiť v nadväznosti na hrubú hodinovú minimálnu mzdu pre uvedený rok. Zákon č. 400/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zmenil s účinnosťou od 1. januára 2023 aj niektoré podmienky poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie a súčasne ustanovil povinnosť nariadením vlády Slovenskej republiky k 1. júlu 2024 upraviť novým spôsobom aj výšky peňažného príspevku na opatrovanie pre opatrovateľov poberajúcich niektorú zo zákonom ustanovených dôchodkových dávok. Na základe tejto skutočnosti bude pre opatrovateľov, ktorí sú poberateľmi niektorej zo zákonom ustanovených dôchodkových dávok poskytovaný peňažný príspevok na opatrovanie v dvoch výškach (podľa počtu

opatrovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím). Do návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky boli tieto legislatívne zmeny zapracované.

3. Ciele a výsledný stav

Uved'te hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).

Zámerom návrhu je legislatívne zosúladiť nariadenie vlády Slovenskej republiky so zmenami v podmienkach poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie účinnými od 1. júla 2024, ktoré ustanovuje novela zákona.

Cieľom zvýšenia sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a zvýšenia základných výšok peňažného príspevku na opatrovanie je zlepšiť podmienky pre fyzické osoby, ktoré poskytujú osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo opatrujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby.

4. Dotknuté subjekty

Uved'te subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:

Zákonom vymedzený okruh fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, fyzických osôb poberajúcich peňažný príspevok na opatrovanie a fyzických osôb vykonávajúcich osobnú asistenciu.

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

V rámci prípravy predmetného návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky neboli posudzované žiadne alternatívne riešenia.

Nulový variant - uved'te dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

V prípade nevykonania úprav v predloženom materiáli by súčasné platné nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie bolo v rozpore so zákonom.

Ak by sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie zostali na súčasnej úrovni, dochádzalo by k poklesu ich reálnej hodnoty z dôvodu inflácie. Pokles reálnej hodnoty týchto peňažných príspevkov na kompenzáciu, ktorých cieľom je zabezpečenie pomoci fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaných na pomoc inej osoby, znižuje motiváciu vykonávania osobnej asistencie a opatrovania. Uvedené by mohlo mať negatívny sociálny vplyv na fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uved'te ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uved'te, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uved'te, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúmanie účelnosti

Uved'te termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uved'te kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Preskúmanie účelnosti navrhovanej právnej úpravy bude vykonávané priebežne po nadobudnutí účinnosti a k 1. júlu, čo je termín ku ktorému na základe splnomocňovacieho ustanovenia § 42 ods. 7 a 8 zákona môže vláda Slovenskej republiky ustanoviť nariadením výšku sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výšku peňažného príspevku na opatrovanie.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky
<i>V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.</i>
Vplyv na rozpočet verejnej správy návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky plyní len z titulu valorizácie hodinovej sadzby osobnej asistencie a valorizácie výšok peňažného príspevku na opatrovanie. Finančné dopady vyplývajúce z novely zákona, ktorou s účinnosťou od 1. júla 2024 ustanovila výška peňažného príspevku pre opatrovateľa poberajúceho dôchodkovú dávku vo výške 100 % peňažného príspevku poskytovanom opatrovateľovi v tzv. produktívnom veku v závislosti od počtu opatrovaných fyzických osôb boli predložené ako súčasť novely zákona v rámci legislatívneho procesu jej schvaľovania.
<i>Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).</i>

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

Zvýšenie peňažného príspevku na opatrovanie a zvýšenie sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie bude mať pozitívny sociálny vplyv na fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ako aj na fyzické osoby, ktoré ich opatrujú alebo im vykonávajú osobnú asistenciu. Súčasne bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky nebude mať vplyv na podnikateľské prostredie, na životné prostredie, na informatizáciu spoločnosti, na služby verejnej správy pre občana ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

V prípade, že je materiál posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov, uveďte internetový odkaz na tento proces.

11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

JUDr. Martin Trnovec, Odbor integrácie osôb so zdravotným postihnutím

martin.trnovec@employment.gov.sk, t. č. 00421 2 2046 1038

PhDr. Viera Minarovýchová, Odbor integrácie osôb so zdravotným postihnutím

viera.minarovychova@employment.gov.sk, t. č. 00421 2 2046 2193

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

Informačný systém Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (Riadenie sociálnych dávok - Manažérsky informačný systém)

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č.

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: